

Språkplan och språkpedagoger – en satsning på språkutveckling i Jönköpings kommun

Tänkt målgrupp: Förskola - åk 1

Nyckelord: språkutveckling, språkpedagog, språkplan, process, förändringsarbete

Emma Simonsson, Therése Haglind

Utbildningsförvaltningen Jönköpings kommun

emma.simonsson@jonkoping.se

therese.haglind@jonkoping.se

Inledning

Jönköpings kommun har under tre år genomfört en omfattande satsning på språkutveckling inom förskola och grundskola. Syftet är att stärka undervisningens kvalitet och öka utbildningens likvärdighet för alla barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling. Arbetet med språkutveckling inom grundskolan har dokumenterats och analyserats genom följeforskning. Analysen har gett insikt i hur organisationen är uppbyggd, vilka förändringar som genomförts i det praktiska arbetet, samt vilka utmaningar och framgångar som har identifierats. Den här presentationen tar upp några av nyckelresultaten från de här tre åren och avslutas med en kritisk reflektion.

Syfte/forskningsfrågor

Syftet med följeforskningen har varit att identifiera goda resultat och ta reda på vad som görs i undervisningen och vilka organisatoriska förutsättningar som stödjer praktiken. Forskningen har följt vilka strukturer som måste byggas upp och vilka förändringar i praktiken som måste genomföras för att en hållbar förändring och förbättring ska ske över tid. Fokus har legat på att belysa organisation och strukturer, processer, förändringar i praktiken samt hinder och framgångsfaktorer.

Teori

För att skapa en tydlig struktur i vår beskrivning av det arbete som bedrivits under de tre första åren av insatsen, har vi valt att utgå från de fyra faser som Blossing (2008) identifierar i förbättringsarbete: initiering, implementering, institutionalisering och spridning.

Metod alternativt tillvägagångssätt

Både kvantitativa och kvalitativa datainsamlingar har genomförts. Kvantitativa data har samlats in genom enkäter, medan kvalitativa data har samlats in genom 110 intervjuer och insamling av vissa dokument.

Resultat eller preliminära resultat

Att arbeta med skolutveckling kräver både tid och uthållighet (jmf Blossing 2008; Håkansson & Sundberg 2016; Torkildsen och Nehez 2020), och resultaten blir ofta tydliga först när arbetet får pågå under en längre period. Satsningen har visat att även om tre år inte är en särskilt lång tid, har det ändå varit tillräckligt för att upptäcka mönster och dra viktiga lärdomar. Utvecklingsprocessen har inte varit linjär; skolorna har befunnit sig i olika faser och tempot har varierat. På både huvudmannanivå och skolnivå har olika aktiviteter och insatser präglat de olika faserna i arbetet, vilket tydliggör att förändring är en dynamisk och pågående process. Sex skolor har fått extra god effekt av sitt förändringsarbete. Hos dessa skolor har fyra praktikförändringar identifierats: rektors ledande roll, riktningsgivande analysarbete, språkpedagogens ledande roll och mottagningskapacitet.

Referenser

Blossing, U. (2008). *Kompetens för samspelande skolor – om skolorganisationer och skolförbättring*. Studentlitteratur.

Håkansson, J. & Sundberg, D. (2016). *Utmärkt skolutveckling. Forskning om skolförbättring och måloppfyllelse*. Natur och kultur.

Gyllander Torkildsen, L. & Nehez, J. (2020). *Att leda utvecklingsprocesser i förskola och skola*. Studentlitteratur.